

és a gát találkozásánál elhelyezkedő terület mai képe eltér az EOV térképen ábrázolttól. A gát ártéri oldalán a terület teljesen sík, valószínűleg elplanírozták. Egyedül a gát mentett oldalán, a gát és az út találkozásánál, a D-i oldalon figyelhető meg egy enyhe kiemelkedés. Ezen a helyen kb. 30×20 m-es területen, friss szántásban néhány elszórtan elhelyezkedő középső neolitikus és császárkori(?) kerámiatöredéket találtunk. A felszíni jellegzetességek és a leletek alapján nem sikerült bizonyítanunk a lelőhely azonosságát a Hajdú Lajos által bejelentettel.

Munkatársak: B. Hellebrandt Magdolna és Hajdú István.

CSENGERI PIROSKA

533. Torony, Nyeste-Nyárs-pataktól keletre (Hammat-dűlő)

(KÖH 72935)

(Vas megye) R

A Torony és Sé települések között fekvő területen létesítendő lakópark – és a hozzá kapcsolódó útépités és csapadékvíz-elvezetés – földmunkálataihoz kapcsolódóan. 2009. július 27. és augusztus 6. között a Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága elvégezte a próbafeltárást, ami nem terjedt ki a telkek területére, az I. ütemben csak az út és a csapadékvíz-elvezetés miatt bolygatott területeket érintette. A 2009. évi feltárás összesen 7 objektumot és egy nagyobb összefüggő jelenséget eredményezett.

2010. április 1–9. között a próbafeltárás II. ütemét végeztük el, melynek során további 2 objektum került elő. Az összesen 9 objektumból 4 tartalmazott rézkori leletanyagot.

Összességében elmondható, hogy a lelőhely nem a dombtetőn, hanem a Ny-i irányban lévő, lejtős domboldalon helyezkedhet el.

Munkatársak: Isztin Gyula geodéta, Kolonits László régésztechnikus.

NAGY MARCELLA

534. Tóalmás, Mol D-4 kútbekötés (KÖH 53552)

(Pest megye) LT

2010. október–novemberben a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága régészeti megfigyelést végzett a Tóalmás mellett található Mol D-4 jelű földgázkút bekötési vezetékének fektetésénél. A földmunka első szakasza (október 11–14.) nem bolygatott régészeti jelenséget.

Az árokásás második üteme során, november 23–24. között a gépi munka négy régészeti objektumot érintett. A leletmentéskor jelentős kerámiaanyag és állatcsont került elő a három gödörből és egy átégett, paticsos rétegből. A leletanyag a kelta korszakra jellemző grafitos anyagú kerámiát, főleg tál-, és bordázott oldalú fazéktöredékeket tartalmazott.

Az előkerült objektumok a tőlük D-re elterülő, a PMMI által ismert Szentmártonkáta 6 lelőhely része lehet, amit a korábbi terepbejárások során a szarmata korba soroltak. Az újabb adatok alapján a területen több korszak nyomai is megfigyelhetők.

FARKAS ZOLTÁN

535. Tótkomlós, Haladás Tsz, agyagbánya

(KÖH 75621)

(Békés megye) Sza?

1961-ben a helyi Haladás Tsz agyagbányát nyitott Tótkomlós É-i határában a Száraz-ér jobboldali partján, az országúttól mintegy 700 m-re. 1962-ben arról értesítették a múzeumot, hogy ott, a szénporos téglák készítéséhez nyitott bányában embercsontok és telepobjektumok semmisültek meg. Olasz Ernő jelentésében leírta (1962. december 10.), hogy ott vandál módon bántak el a régészeti leletekkel. Mintegy 40 szarmata sír, több korszak település objektumai (neolit, szkíta, késő középkor) pusztultak el. Megemlítette azt is, hogy a szarmata sírokból három lándzsa is előkerült, melyek – tudomása szerint – megsemmisültek.

2010. október 18-án Karkus Györggyel, a Tótkomlói Agrár Zrt. vezetőjével, és dr. Csontos Pál helytörténeti kutatóval a helyszínen lokalizáltuk a lelőhelyet. A topográfiai térképünk Olasz Ernő leírásának megfelelően ábrázolta az egykori bányát, amely ma már teljesen elvadult állapotokat mutat, így további leleteket gyűjteni nem állt módunkban.

RÓZSA ZOLTÁN

536. Tótkomlós, Kopāncs-halom

(KÖH 72357)

(Békés megye) Á, Kk

A 0550/3 hrsz.-ú ingatlan területén álló középkori templom hitelesítő ásatása a Békés Megyei Múzeumok Igazgatóságának saját költségvetéséből történt. Az ásatás célja az volt, hogy megismerjük az Árpád-kori templom eddig ismeretlen alapjait.

A 2010. október 4–19. között lezajlott feltárás során a templomon belül és kívül, összesen 6 kutatóárkot nyitottunk. Kívül a szentélynél, annak középtengelyétől D-re 1 m-re (1×4 m). Szintén a templomon kívül, É-i falának nagyjából közepénél (kb. 1×4 m). A templomon belül, a bejárattól 1 m-re, a templom középtengelyében (2×3 m). Ettől É-ra, vele párhuzamosan (1×kb. 2,5 m). A szentélynél, az É-i faltól indulva (1×2 m) a szentélyalapozás megfigyelésére. Továbbá, hogy a hajó és a szentély csatlakozását is megismerjük, az előzőtől Ny-ra, pontosan a hajó és a szentély találkozásánál (1×3 m). Összesen nagyjából 22 m².

Az ásatás során megfigyelhettük az Árpád-kori templom alapozását és megtaláltuk az egykori Ny-i zárófal és a szentély alapozását. A falak alapozásának részletes elemzése alapján elmondható, hogy az 1930-